

CÂY BƠ

KỸ THUẬT TRỒNG VÀ CHĂM SÓC

I. ĐẶC TÍNH:

Bơ là giống cây ăn trái quan trọng, nó có một số đặc tính về sinh lý- sinh thái cần lưu ý:

1. **Nguồn gốc:** Cây bơ được sinh ra từ vùng nhiệt đới Trung Mỹ và được du nhập sang những vùng lãnh thổ khác trên thế giới.

2. **Sinh lý hoa bơ:** Bơ cho hoa lưỡng tính và có khả năng tạp giao lớn. Căn cứ vào thời gian hoạt động của nhị đực và nhụy cái, người ta chia bơ ra:

- **Nhóm A:** Hoa nở lần một vào buổi sáng, nhụy cái chín nhưng nhị đực chưa tung phấn. Tiếp theo là thời kỳ hoa co lại, đến buổi trưa ngày hôm sau hoa nở ra. Nhị đực chín tung phấn nhưng nhụy cái không còn khả năng thụ phấn. Khoảng cách thời gian giữa hai lần nở hoa của một hoa kéo dài trên 24 giờ.
- **Nhóm B:** Ngược lại, hoa nở một lần vào buổi chiều, nhụy cái chín sẵn sàng đón phấn. Tiếp theo đó là thời gian hoa co lại khoảng 18 giờ; hoa nở lần hai vào buổi sáng hôm sau; nhị đực chín và tung phấn.

Nghiên cứu trên cho kết luận là cần trồng hai nhóm giống nhằm tăng cường khả năng thụ phấn giúp cho bơ đạt năng suất cao.

3. **Về nhiệt độ:** Cây bơ phát triển nhiều ở độ cao 800- 2.000m, nhưng rải rác cũng thấy được trồng ở đồng bằng hay ở những nơi cao hơn. Người ta chia ra 5 nhóm giống căn cứ vào tính chịu lạnh của của từng nhóm.

4. **Độ ẩm:** Lượng mưa tối thích cho cả năm là 1.000 – 1.500mm phân bố đều nhưng thời kỳ ra hoa thời tiết khô ráo, mát mẻ thì thuận lợi cho việc thụ phấn. Mưa nhiều vào thời kỳ thu hoạch cũng làm giảm chất lượng quả như thịt nhiều nước hơn và hàm lượng chất béo cũng giảm.

5. **Đất đai:** Bơ trồng được trên nhiều loại đất khác nhau: đất sét pha cát, đất pha sét, đất thịt nặng... Nhưng đất cần giàu chất hữu cơ, tầng đất hữu dụng sâu, thông thoáng, dễ thoát nước.

II. KỸ THUẬT TRỒNG:

- 1. Giống:** Nên sử dụng cây giống bơ ghép từ mắt ghép của cây bơ có năng suất cao, sức chống chịu tốt, chất lượng ngon và mùa vụ có thể kiểm soát được.
- 2. Thời vụ trồng:** Nếu có hệ thống nước tưới chủ động có thể trồng quanh năm, nếu việc cung cấp nước có hạn chế nên trồng vào mùa mưa.
- 3. Cách trồng:**
 - **Đào hố và bón lót:** Sau khi làm đất xong, đào hố: 60x60x60cm, bón 1kg vôi bột. Sau 1 tuần bón 0,5 ký phân lân, 5- 10 ký phân hữu cơ... trộn đều vào trong đất đã đào lên và lấp tất cả vào hố đã đào trước khi trồng 1- 2 tuần.
 - **Cự ly trồng:** Trung bình trồng 6x7m/cây.
 - **Cách trồng:** Rọc 1 bên túi đựng cây giống, bỏ phần túi nhựa, đặt cây vào giữa mô và lấp đất lại.
 - **Phủ gốc và tưới nước** giữ ẩm cho cây bơ.

III. CHĂM SÓC:

1. Bón phân:

- Phân hữu cơ: Bón 10- 15 ký/cây/năm vào đầu mùa mưa hay sau khi thu hoạch.
- Phân hoá học NPK 16-16-8: Thời kỳ xây dựng cơ bản bón cho cây vào giai đoạn lá già. Mới trồng bón 60- 80 gam/cây cách gốc 15-20cm. Cây lớn bón tăng dần, năm thứ ba bón 350- 500 gam/lần (bón xa cách gốc ít nhất 1m).

2. Tỉa cành tạo tán: Cây trồng sau 7- 8 tháng có thể bắt đầu tỉa cành tạo tán giúp cây thông thoáng, tán cây tròn đều. Cắt xén cành khô, cành vượt, cành bị sâu bệnh... sau mùa thu hoạch. Bơ thường ra trái cách năm nên năm sai trái nên tỉa bớt trái để cây cho trái đạt chất lượng tốt và năm sau không bị thất mùa. Mùa bơ ra hoa, nuôi ong sẽ giúp cho việc thụ phấn tốt hơn.

3. Sâu bệnh:

- **Sâu cuốn lá** (*Gracilaria percicae* Busk): Bướm thường đẻ trứng trên lá non, trứng nở thành sâu và lớn dần lên, hay là sâu nhỏ tơ cuốn lá lại để làm tổ để đẻ.
- **Sâu cắn lá:** Có rất nhiều loài, gây hại bằng cách ăn trụi lá làm chết cây con và làm còi cọc cây lớn. Có thể tìm thấy sâu trên lá, trên cành hoặc vỏ thân cây. Ban ngày, sâu ẩn núp dưới gốc cây, đêm đến bò lên phá hoại.
- **Sâu đục thân:** Thuộc họ vôi voi gây hại. Ấu trùng đục khoét bên dưới vỏ thân, cành và phần ngoài lớp gỗ phá vỡ tầng hình thành từ trên xuống làm phần bên trên còi cọc và có thể bị chết.

- Rầy bông (*Pseudococcus citri* Risse): Rầy thường xuất hiện vào mùa mưa, chích hút nhựa lá và đọt non, quả non làm cây giảm sức tăng trưởng.
- Bệnh thối rễ: Do nấm *Phytophthora cinnamoni* gây ra. Phòng ngừa bằng cách không trồng quá sâu, mùa mưa khai thông cho nước thoát nhanh nhất. Nước đọng kéo dài làm nấm *Phytophthora cinnamoni* có cơ hội tấn công gây hại rễ chính (rễ cọc), sau đó nấm lan dần phá hủy cả bộ rễ cây.
- Bệnh đốm lá (*Cercospora purpurea*): Bệnh hại lá và trái, bệnh tích xuất hiện rải rác trên lá có hình dạng và kích thước gần giống nhau, hình có góc cạnh hoặc hơi tròn, màu nâu. Những đốm này cũng có thể liên kết lại với nhau thành những mảng. Trên trái, bệnh tạo nên những mụn lồi cỡ 5mm, có màu nâu nhạt đến nâu đậm. Trái bị bệnh mau hư thối. Bệnh tồn tại trên lá già để phát tán khi có điều kiện thích hợp.
- Bệnh khô cành (*Colletotrichum cloeosporiodes*): Nấm tấn công vào trên cành thường làm cành héo khô. Trên trái đã già, nấm thường xâm nhập vào những chỗ do trái cọ xát, bị thương tích, hay nơi vết chích hút, ăn vỏ quả của côn trùng làm cho trái bị thối nhũn.
- Bệnh héo rũ (*Verticillium albo-atrum*): Nấm tồn tại trong đất và gây bệnh cho bơ ở mọi lứa tuổi. Cây bị nhiễm nấm nặng thường đột nhiên lá bị héo trên một phần cây hoặc cả cây, lá khô nhưng khó rụng. Lột vỏ của cành hoặc rễ cây đã chết sẽ thấy những đường sọc màu nâu ở phần tiếp giáp vỏ và gỗ. Cây bệnh có thể bị chết hoặc suy kiệt không thể cho trái một- hai vụ.

IV. THU HOẠCH

Cây có thể cho trái sau 2 năm, nhưng chỉ nên để một ít trái sau năm thứ 3. Năng suất bình quân thường 20- 25 tấn/ha.

Thu hoạch khi trái bơ đã trở màu bóng vàng hoặc khi trái bơ đã lất hạt. Thời điểm thu hoạch ảnh hưởng rất nhiều đến phẩm chất cũng như điều kiện bảo quản và vận chuyển.

Trái bơ có thể bảo quản lạnh ở nhiệt độ 7° C.

Mọi vấn đề về chất lượng giống và hỗ trợ kỹ thuật trồng, chăm sóc, tiêu thụ sản phẩm, xin vui lòng liên hệ nhóm tư vấn:

CÔNG TY TNHH NÔNG TRANG ISLAND

Địa chỉ: 77/7 Bình Thuận 1, Hòa Ninh, Long Hồ, Vĩnh Long

Điện thoại: 028-7300-9901 (nhánh 3) **Hotline:** 0939-133-555

Email: info@caygiong.com